37745 - Oruçlunun Misvakı Kullanması ve Sonrasında Yutkunması

Soru

Ramazan ayı gündüzünde misvakı kullanmanın hükmü nedir? Kullanım sonrası misvak suyunu yutulması caiz midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Misvak kullanmak; oruçta ve oruç dışında gece ve gündüz olmak üzere tüm vakitlerde müstehaptır.

Nitekim Ebu Hureyre Radiyallahuanhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi:

"Eğer ümmetime zahmet vermeyecek olsaydım (zor geleceğini bilmeseydim) her namazla birlikte misvak kullanmasını emrederdim."(Buhârî 887)

Aişe Radiyallahuanhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Misvak kullanmak, ağzın temiz kalmasına ve Rabb’in razı olmasına sebeptir.” (Nesâî 5, Elbani sahihi)

Bu hadisler tüm vakitlerde misvakın kullanılmasının müstehap olduğunu gösterir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem bu konuda oruçluyu istisna etmemiştir. Bilakis hadislerin genel ifadesi oruçluyu ve oruçsuzu da kapsar.

Misvak kullanımından sonra yutkunmak caizdir. Ancak misvaktan ayrılan bir şey ağızda kalırsa kişi onu atar ve yutkunur. Şüphesiz oruçlu kimse abdest aldığında ağzına su verir ve suyu çıkardıktan sonra yutkunur. Ağzını kurutmasına gerek yoktur.

Nevevî, el-Mecmû 6/327'de şöyle dedi:

El-Mütevellî ve başkası şöyle dediler: Oruçlu bir kimse ağzına su verirse suyu atması gerekir ancak ağzını bez vb. bir şeyle kurutması gerekmez. Bu konuda ihtilaf yoktur.

Buhârî Rahimehullah şöyle dedi:

Oruçlunun nemli ve kuru misvak kullanması babı:

Ebu Hureyre r.a Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'den şöyle rivayet etmiştir:

"Eğer ümmetime zahmet vermeyecek olsaydım (zor geleceğini bilmeseydim) her abdestle birlikte misvak kullanmasını emrederdim." Buhârî şöyle dedi: Burada oruçluyu başkasından ayırt etmemiştir. Aişe Radiyallahuanha Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle rivayet etti:

"Misvak kullanmak ağzın temiz kalmasına ve Rabb'in razı olmasına sebeptir."

Atâ ve Katâde şöyle dedi: Salyasını yutkunur.

Hafız b. Hacer şöyle dedi:

Buhârî, bu başlığı atarak nemli misvak kullanmanın mekruh olduğunu savunanlara cevap vermiştir… İbn Sîrîn nemli misvakı ağza verilen suya kıyas etmiştir…

Oruçlu, oruçsuzdan ayırt edilmediği gibi nemli ve kuru ayrımı yapılmamıştır. Böylece bu konuda zikredilen tüm hadislerin birbirleriyle uyumluğu açıkça görülmektedir.

Tüm bunları birleştiren husus ise Ebu Hureyre'nin şu hadisidir: "Her abdest ile birlikte misvak kullanmalarını emrederdim". Bu hadis her vakitte ve her durumda kullanmanın mübah olduğunu gerektirir.

"Atâ ve Katâde şöyle dedi: Salyasını yutkunur." ifadesi de bu konuya uygundur. Zira nemli misvaktan endişe edilecek husus, ağza bir kalıntı ve eser bırakmasıdır. Aynen abdestte ağza su verilmesi gibidir, zira kişi ağza su verdikten ve suyu attıktan sonra ağızda bir eser miktarı kalsa ve

yutkunsa zararı yoktur. (Özetle İbn Hacer eserinden alınmıştır.)

Şeyh İbn Useymin şöyle dedi:

Doğru görüş, gündüzün başında da sonunda da misvakın sünnet olmasıdır. (Fetava Erkani'l-İslam s. 468)

Nemli olsa dahi misvak, gündüzün her vaktinde oruçluya sünnettir. Oruçlu misvak kullanırken acı vb. bir tat hisseder ve yutarsa veya misvakı nemli olarak çıkarıp tekrar ağzına sokar ve yutkunursa zararı yoktur. (El-Fetava es-Sadiyye 245)

Bununla birlikte kişi ağızda eriyen/parçalanan taze misvakları veya limon ve nane aroması taşıyan misvakları kullanmaktan uzak durur. Şayet ağızda parçalanırsa bunu ağızdan çıkarıp atması gerekir. Kasıtlı olarak yutması caiz değildir. Eğer kasıtsız olarak bir yutarsa zararı yoktur." (Oruçta Yetmiş Mesele Risalesi)

En iyisini Allah bilir.